

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A**  
**Anul școlar 2022 – 2023**  
**Limba și literatura rromani maternă**  
**BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

**O JEKHTO SUBIJÈKTO**

**(30 pùnkture)**

1. O sènso/ o xatàripen e alavesqo „palal” andar o dino tèksto si: „despre”. **2 pùnkture**  
2. c **2 pùnkture**  
3. b **2 pùnkture**  
4. **2 pùnkture**  
- vaş o xramosaripen e temaqo andar o tèksto: e rromenqi història **2 pùnkture**  
- vaş o laçho çaçaripen e amboldipnasqo **2 pùnkture**  
5. Dela pes po 1 pùnkto vaş o laçho alosaripen svakone enuncosqo. **6 x 1 pùnkto= 6 pùnkture**

O enùnco	Si çaçes	Na si çaçes
a. O Bogdan kamel te vakàrel palal e rromenqi història.	X	
b. And-i Rumùnia si amen duj šerutne dialèkturà: e <i>kìkavàrenqo</i> dialèkto thaj e xoraxajenqo dialèkto.		X
c. Ame šaj te drabaras palal e rromenqo drom andar i Ìndia ži and-i Evròpa thaj and-e kolaver kontinènturà and-o lil „E roma, i Ìndia vi i rromani čhib”.	X	
d. O Geòrge Saráu xramosardàs vi but školutne lila andar save ame siklòvas i rromani khethani čhib.	X	
e. E roma avile anθar i Ìndia and-o panžto šeliberš.		X
f. O Bogdan si but lošalo sosθar d-ašti te siklòvel palal e rromenqi història andar e lila save xramosarde pen and-i Rumùnia.	X	

**6.** - dena pen **4 pùnkture** vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar si prezentisarde e žanglimata palal **sosθar si importànto te siklòves i rromani čhib k-i škòla**. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labàren/ utilizisaren jekh çaço xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresìvo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doša.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 50-80 alava.

**7.** - dena pen **6 pùnkture** vaş o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklòvne çaçaren penqo amboldipen palal o phenipen le duje čhavenqo. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labàren/ utilizisaren jekh çaço xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresìvo xramosaripen).

- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doša.
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 60-100 alava.

## O DUJTO SUBIJÈKTO

30 pùnttură

1. d 2 pùnttură  
2. a 2 pùnttură  
3. c 2 pùnttură
4. Dela pes po 1 pùntko vaś o lacho xramosaripen e alavenqo andar e parantèze: *tutθar*, *te phenav*, *java*, *amen*. 4 x 1 pùntko = 4 pùnttură
5. Vaś o lacho keripen e propoziciaqo and-i savi o alav „paramiçi” te avel ka-o kèzo akuzativo. 4 pùnttură
6. Vaś o lacho keripen e frazaqo and-i savi e *predikàtură te aven e vèrbură „kamel”, „drabarel” thaj „xramosarel”*. 4 pùnttură
7. Dela pes po 1 pùntko vaś svàko lachi doś savi sas laches lačhardi: *O rromenqi història sam si but šukar thaj interesànto. Ame si te ~~zanel~~ žanas maj but ~~buti~~ bută palal e rroma thaj trebal te avas ~~barikane~~ barikane amare historiaθar* 4 x 1 pùntko = 4 pùnttură
8. dena pen 6 pùnttură vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklòvne čaçaren penqo amboldipen palal „*sosθar ame trabal te prinžaras amari història?*”. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labären/ utilizisaren jekh čačo xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).  
- dela pes 1 pùntko kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe dośa.  
- dela pes 1 pùntko kana o xramosaripen si les 40-70 alava.

## O TRINTO SUBIJÈKTO

30 pùnttură

### O ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 20 pùnttură

E pùnttură avena dine kana:

- vakăresa palal e tiri škòla kaj tu phirdăn ži akana; 4 pùnttură
- vakăresa palal so plačajlās tut k-i škòla; 6 pùnttură
- vakăres palal tire sas siklărne; 6 pùnttură
- keresa jekh phandipen e informaciença andar i poezia „Mirri škòla”. 4 pùnttură

### O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godănqo – 4 pùnttură

- o organizisaripen e godănqo – 2 pùnttură;
- sar si prezentisarde e godă – 2 pùnttură

### E xramosaripnasqi redaktàcia – 6 pùnttură

- vaś e vortografiaqe règule – 3 pùnttură;
- vaś e puntuaciaqe règule – 2 pùnttură;
- vaś o šukar xramosaripen – 1 pùntko.

**NOTĂ! Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele, utilizarea unor idei cu caracter general, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării, utilizarea clișeeleor lingvistice și ideatice.**